



# Lesbrief

## Pioniers in Dronten

Geschiedschrijving  
Dronten

### Pioniers in Dronten

De eerste bewoners van de polder worden pioniers genoemd. Ze kwamen in de jaren vijftig en zestig naar de polder toe. Het was de tijd waarin huiselijkheid en het gezinsleven nog voorop stonden. De tijd dat moeder niet buitenshuis werkte, maar thuis was. De tijd dat de fiets nog het belangrijkste vervoersmiddel was. En vader nog lange werkdagen maakte. Op zaterdagochtend nog moest werken. En sommige kinderen op zaterdagmorgen nog naar school moesten.

De woningnood was groot. Als je trouwde was het niet vanzelfsprekend dat je ook een eigen huis had. Jonge echtparen moesten noodgedwongen bij hun ouders inwonen. Mannen droegen toen nog een hoed. Ze namen die op straat nog af om een ander te groeten. Voor een dame hielden ze nog de deur open. Moeder kookte op het met kolen gestookte fornuis of op petroleumstellen. De bakker, melkboer en slager kwamen aan huis. Boodschappen werden door de winkelier thuis

bezorgd.

Vragen en opdrachten:

1. Zoek op wat met het woord woningnood bedoeld wordt.
2. Wat was de oorzaak van deze woningnood?
3. Zoek een plaatje op van een petroleumstel.
4. Vraag aan je ouders of grootouders of bij hen thuis ook op een petroleumstel gekookt werd en vraag wat het nadeel ervan was.

### De eerste bewoners

*'Het eerst is het werkkamp Ketelhaven gebouwd. De eerste bewoners was een groot aantal jonge werkers, die in de polder werkten. We woonden in het kamp in groepjes van acht personen. Elke groep had een eigen zitkamer en twee slaapkamers.*

*We sliepen met vier jongens op één kamer: Alles was heel eenvoudig ingericht. Wij hadden in die tijd niet veel bezittingen. We konden eten in de kantine. We betaalden tien gulden voor kost en inwoning, per week. Het eten was prima. De verdiensten waren goed. Ik*

*verdiende 69 gulden bruto per week. We waren hier om te werken. Sommigen hoopten later hier een boerenbedrijf te mogen starten.. De sfeer was prima en daar moesten we het wel van hebben als je iedere dag samen werkt, woont en met elkaar*



Filmpje over de werkkampen

'aan de schop staat'. De eerste jaren moesten de sloten met de schop gegraven worden. Dat was in de slappe grond die aan de schop bleef plakken, zeer zware arbeid. Elke dag moest je een bepaalde hoeveelheid grond scheppen. Lukte dat niet dan werd je niet uitbetaald. We hebben alle sloten en greppels langs de Ketelweg met de schop gegraven. De kameraadschap was groot. Als één van ons die hoeveelheid eens niet haalde, sprongen de ster-

keren bij. Als de opzichter kwam kijken moest iedereen aan het werk zijn. Praten leverde je een flinke uitbrander op. Eén van de bazen zei altijd: 'Ik wil jullie zweet ruiken, bloed hoeft ik niet te zien', maar hij meende het goed met ons.

1. Wat wordt bedoeld met een werkkamp?
2. Stond er in jouw dorp ook een werkkamp? Zo ja, waar?
3. Bereken hoeveel euro de mannen toen

verdienden als je weet dat elke euro twee gulden en twintig cent waard was. [rekentruc: de gulden eerst met twee vermenigvuldigen en dan 10% erbij doen]

4. Als je dat berekend hebt, wat vind je dan van hun verdiensten?
5. Werken in de polder was zwaar lichamenteel werk. Waaruit blijkt dit?
6. De kameraadschap was groot. Waaruit blijkt dat?

## Een bijzondere ervaring

Een polderpionier herinnert zich een bijzondere ervaring uit zijn pionierstijd:

die enorme uitgestrektheid aan het lopen. Je kwam geen mens tegen. Je zag alleen land tot aan de horizon en de lucht er boven'.

aangelegd als de omtrek van de aarde groot is. Hoeveel kilometers van deze buizen zijn dus aangelegd?

'Ik ben in 1942 in de Noordoostpolder als pionier begonnen om mee te helpen de polder in cultuur te brengen. Op een keer kreeg ik opdracht een plek te zoeken waar draineerbuizen gelost konden worden. Ik heb toen kilometers gelopen waar nog niemand een voet had gezet. Dat was een geweldige ervaring. Je was in je eentje in

1. Wat wordt bedoeld met in cultuur brengen?
2. De schrijver noemt het een bijzonder ervaring. Wat is volgens jou hier zo bijzonder aan?
3. Wat zijn draineerbuizen? Waar dienen ze voor.
4. In de polder zijn evenveel kilometers draineerbuizen



*Bedenk zelf een goede tekst bij deze foto.*